

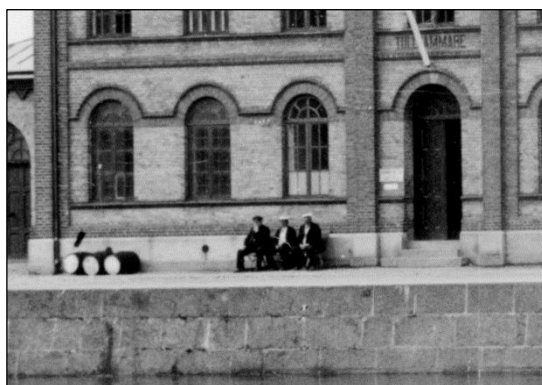

KULTURMILJÖ
HALLAND

Tullhuset

Kulturhistorisk utredning

Björn Ahnlund

Rapport

Getakärr 3:46, Varberg, Varbergs kommun

2017:12

FOTO	Björn Ahnlund, Kulturmiljö Halland
TEXT	Björn Ahnlund, Kulturmiljö Halland
DIARIENUMMER	2017-118

RAPPORT

Getakärr 3:46, Varbergs församling, Varbergs kommun

Dnr. 2017-118

Björn Ahnlund

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Bakgrund	4
Historik.....	5
Beskrivning	9
Kulturhistoriskt värde	13
Förvaltning	15
Källor	17
Bilagor	18

Bakgrund

Tullhuset i Varbergs hamn uppfördes 1883 efter ritningar av stadsingenjör Henric Holmberg. Tullverksamhet bedrevs i huset fram till 2003 då Tullverket lade ned stationen i Varberg. Idag drivs den maritima traditionen vidare av kommunens hamnkontor och Föreningen Flottans män i Varberg. I övrigt huserar här Previa och Campus Varberg.

I samband med diskussioner om framtida användning och inriktning för byggnaden har Kulturmiljö Halland fått i uppdrag att utreda och specificera byggnadens kulturhistoriska värde samt sammanställa byggnadens historik.

Tullhuset har i Inventeringen av kulturhistoriskt värdefull bebyggelse 2009 utpekats och klassificerats som "A" på värdeskalen A-C, dvs. den högsta bevarandeklassen.

Byggnaden har högt kulturhistoriskt värde avseende bl a arkitektur, arkitekturhistoria, samhällshistoria och pedagogiskt värde

Objekt:	Tullhuset, Getakärr 3:46
Beställare:	Varbergs Fastighets AB, Jenny Rydén
Fastighetsägare:	Varbergs Fastighets AB
Antikvarie:	Björn Ahnlund, Kulturmiljö Halland

*Tullhuset (inringat) ligger i södra delen av Varbergs hamn
Karta Varbergs kommun, © Lantmäteriet.*

Historik

Lite tullhistoria

Tull på handel med varor tillhör den äldsta typ av skatt och myndighetsutövning vi känner. I äldre tid var både in- och utrikeshandeln tullpliktig. 1810 avskaffades landtullen i Sverige. Med vissa undantag beskattades herefter endast utrikeshandeln.

Tullens statliga, regionala och lokala organisation liksom fördelningen av dess inkomster har skiftat i perioder. Från 1600-talet förvaltades tullinkomsterna av kommers- och kammarkollegiet. 1825 bildades Generaltullstyrelsen som centralt ämbetsverk med ansvar för tull- och smugglingsfrågor. Tullkammare fanns sedan tidigare i stapelstäder, d v s städer med rätt att bedriva utrikeshandel. Chef för tullkammaren var tullförvaltaren som efter 1825 lydde direkt under den centrala myndigheten. Någon regional nivå fanns inte förrän 1928 då central- och distriktstullkammare infördes.

Idag sker tullverksamheten i Sverige genom Tullverket och är koncentrerad till (de tidigare centraltullkamarorterna) Stockholm, Göteborg och Malmö. Lokalkontor finns i flera delar av landet, dock ej längre i Halland.

Varbergs tullhus

I och med Brömsebrofreden 1645, då Halland blev svenskt, fick Varberg stapelrätt. Detta innebar rätt att segla på utrikesort samt rätt till tolage, en extra tullavgift som togs ut på in- och utgående varor. Samtidigt blev staden skyldig att bygga tullhus.

Om stadens äldre tullhus vet man ej så mycket. En tullkammare ska ha varit inrymd i en byggnad där stadshotellet ligger idag. Under 1700-talet fick tullen lokaler i det rådhus som invigdes 1781. Ett av stadens äldre bevarade trähus, det s k Östertull, anses också ha varit tullhus under 1800-talet. På Kungsgatan 37 finns därtill ett hus, troligen från 1700-talet, som kan ha varit stadens södra tullhus.

Det lilla huset på Kungsgatan som tros ha fungerat som tullhus.

Tullhuset i hamnen

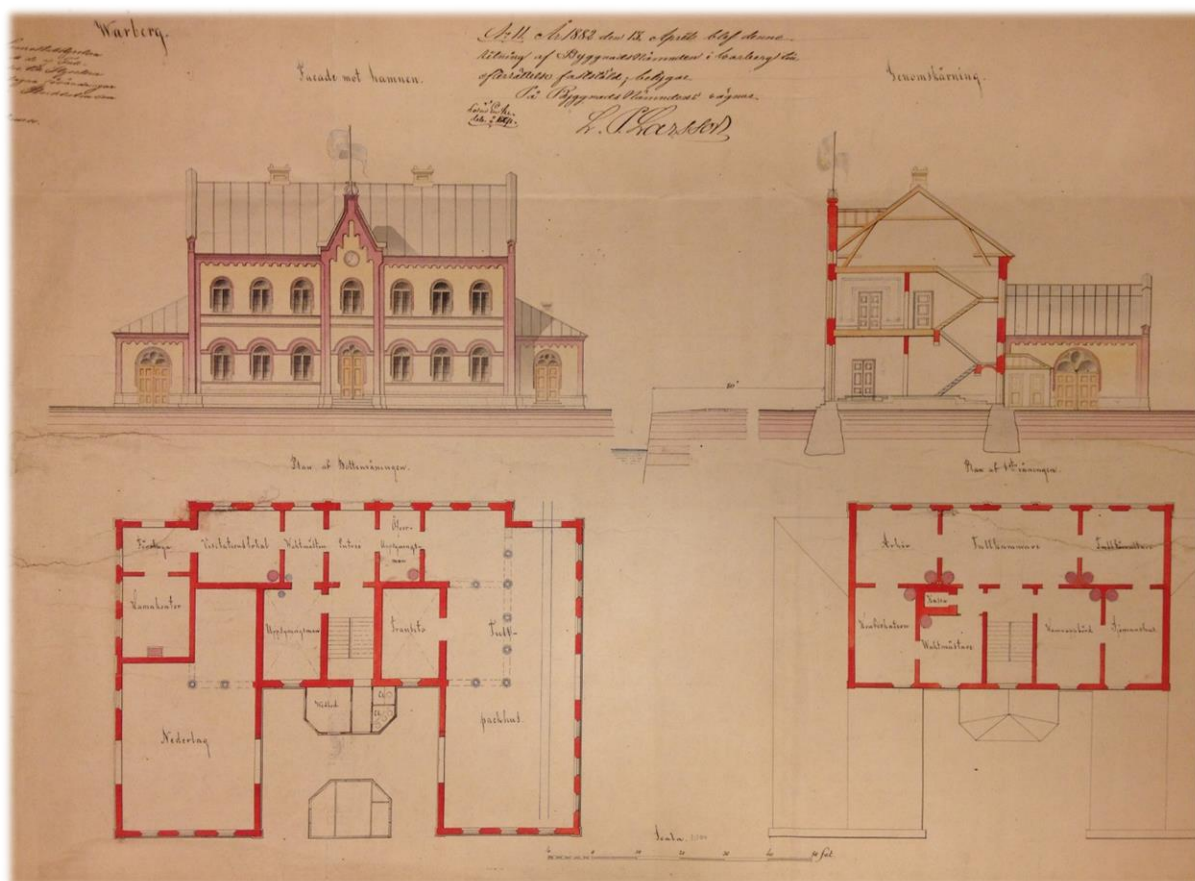
Den ökande utrikeshandeln under andra halvan av 1800-talet gav allt större inkomster till staden. Inkomsterna från särskilt tolageuppbörden användes för att förbättra och utöka hamnens kapacitet. Samtidigt krävdes större och bättre lokaler för tullen. Redan i början av 1870-talet väcktes frågan att uppföra en ny tullhusbyggnad i hamnen. Det kom dock att dröja ytterligare tiotalet år innan planerna kunde sättas i verket. I stadsfullmäktiges mötesprotokoll

kan frågan om ny Tullkammarebyggnad följas till dess färdigställande 1883 och tiden därefter, ända fram till ca 1950.

Tre nybyggnadsförslag hade tagits fram, samtliga utformade av stadsingenjören Henrik Holmberg. Av dessa valdes så småningom "förslagsritning N:o 3", det tredje och största förslaget, vilken på Drätselkammarens förslag godkändes i samband med mötet i februari 1882.

Ritningarna visar en tvåvåningsbyggnad med drag av nordtysk renässansstil. De symmetriska fasaderna är i gult och rött tegel med rundbågiga fönster och har dörrar och mittparti bestående av en frontespis med brant sluttande tak. På ömse sidor om huvudbyggnaden är två lägre och något indragna "flyglar" vilka bildar en hästskoform.

Mellan flyglarna, på innergården mot söder, är två uthusbyggnader i trä och med avskurna hörn inritade. Den likaså symmetriska planlösningen utgår från ett centralt trapphus. Kontorsrummen i huvudbyggnaden ligger karakteristiskt i fil. Flyglarna består av stora öppna rum där godshantering har placerats.

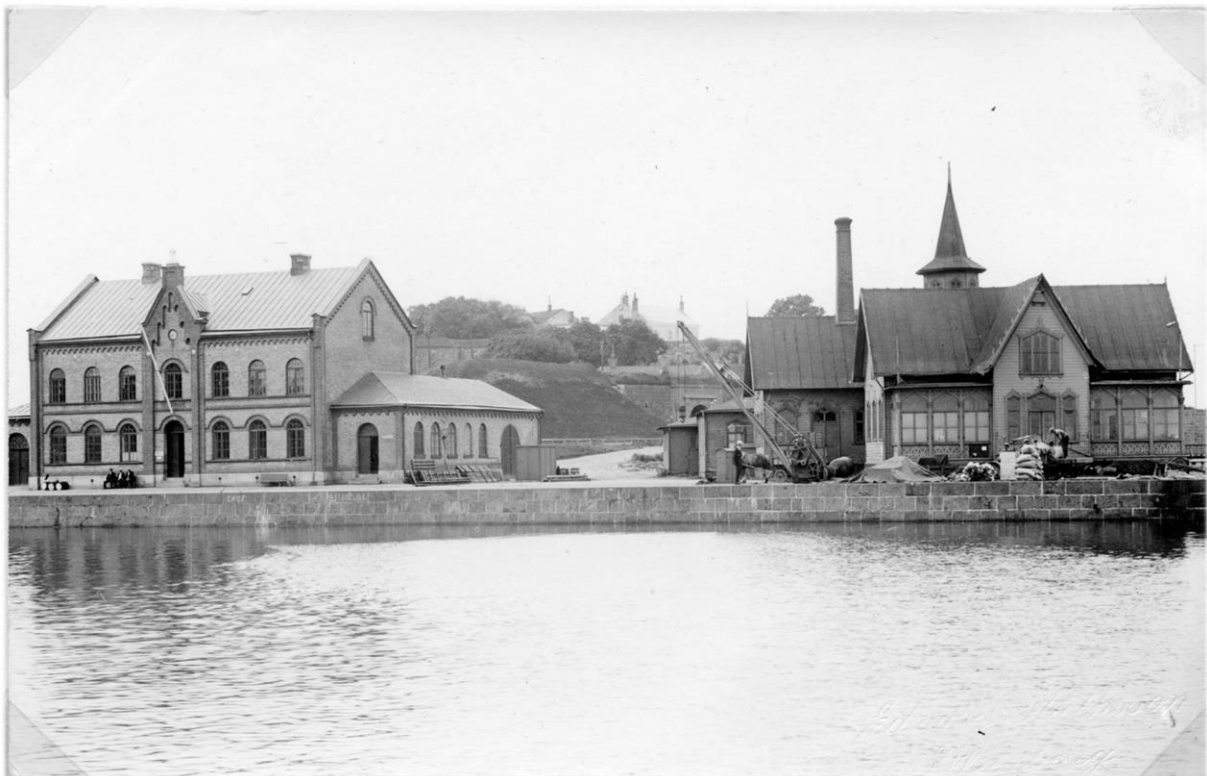
Stadsingenjör Holmbergs vackert kolorerade ritningar av Tullhuset finns i kommunarkivet. Anteckningarna visar att förslaget fastställdes av Byggnadsnämnden 13/4 1882 och av Kungl. Generaltullmyndigheten 14/3 1883.

Kostnaden för uppförandet av byggnaden inklusive inredning fick ej överstiga 40.000 kr. Men sedan man i slutskedet hade bestämt att täcka taket med "af för ändamålet tjenligaste metall och icke af asphalt takpapp", blev den slutliga kostnadsförslagssumman justerad till 41.000 kr, vilket godkändes av fullmäktige.

Den till fullmäktigeprotokollet bifogade kostnadsberäkningen (se bilaga 3) ger en god inblick i byggnadens konstruktion och materialval. Samtidigt är den ett byggnadshistoriskt dokument från det sena 1800-talets byggnadsverksamhet där bl a kostnadsförhållandet mellan material och arbete tydligt framgår. Som exempel kan nämnas att arbetslönen för samtliga murararbeten beräknas till 4.350 kr medan materialkostnaden uppgår till 14.666 kr, dvs. mer än tre ggr så mycket.

Platsen för den nya Tullkammarbyggnaden var sedan tidigare bestämd till den "öppna plats, som befinnes emellan varmbadhuset och handlanden A.Lundquist magasin" vid "vestra hamnplatsen", och i enlighet med den 1876 antagna stadsplanen. Mark- och schaktningsarbetena satte igång under våren 1882 och de därefter vidtagna byggnadsarbetena tycks ha löpt väl. I augusti 1883 anhöll entreprenören om syn och besiktning för den färdiga byggnaden och efter godkännande av Drätselkammaren och därefter Generaltullstyrelsen, kunde byggnaden tas i bruk senare samma år.

Av inventarieförteckningen (se bilaga 2) framgår att den nya byggnaden försågs med möbler och inredning passande för den nya verksamheten, t ex "1 skrifpulpet med hylla", "2 st decimalvågar" och "1 tvättkomod med tvål".

Vy över hamnbassängen mot tullhuset. Till höger det gamla varmbadhuset. 1910-talet. Foto Edvard Mathsson/Hallands kulturhistoriska museum (F1654).

Om- och tillbyggnader

I början av 1920-talet hade arbetets organisation vid tullkammaren förändrats och en ombyggnation ansågs nödvändig. För att underlätta göromålen måste verksamheten flytta till bottenvåningen, varför denna behövde utökas och omdisponeras. Ett förslag av stadsingenjör Lagerqvist, som innebar inbyggnad av gårdsplanen mellan flyglarna i en våning, genomfördes i mitten av 1920-talet. Samtidigt fick byggnaden centralvärme och ny sanitetsanläggning. Genom ombyggnaden blev andra våningen nu disponibel för andra verksamheter, bl a stadens hamnkontor.

Från början och mitten av 1940 talet finns flera ritningsförslag på invändiga ombyggnader där planlösningen förändras och nya rum och funktioner tillkommer. Det är dock oklart huruvida och i vilken omfattning dessa planer genomfördes.

I slutet av 1940-talet diskuteras att flytta tullverksamheten till nya lokaler men istället beslutar man att bygga om den befintliga byggnaden efter ett ritningsförslag av arkitekt Oscar Nygren. Runt 1950 utförs arbetena. Stora förändringarna sker nu invändigt. Trapphuset, som tidigare låg i det inre av byggnadskroppen, flyttas och trappan får sitt nuvarande läge och utförande. Planlösningen påverkas därmed i dessa delar liksom delvis fasaderna då huvudfasadens entrépartiet anpassas till det nya trapphuset med ett nytt överljusfönster. Portarna till flyglarna på samma sida ersätts av fönster och entrén mot sydväst flyttas och får annan utformning.

*Tullhuset efter ombyggnaden 1950. Fotot är troligen från 1950-talet.
Foto Hamn- och gatuförvaltningen/Bengt-Olof Mårtensson.*

På senare år har det därtill skett en del förändringar. Troligen har dessa skett utanför bygglovsförfarandet då det ej finns några handlingar i Byggnadsnämndens arkiv. I slutet av 1980-talet gjordes en ombyggnad och modernisering av tullokalerna. Sedan tullverksamheten upphört i början av 2000-talet har flera renoverings- och ombyggnads arbeten utförts i byggnaden, bl a i samband med att bottenvåningen blev lokaler för Danske bank. Utvändigt har vidare plåttaket lagts om och murverksreparationer utförts, bl a har flera fasadytor putsats. Under 2016 gavs bygglov för fem takkupor. Under 2017 har dessa uppförts och vindsvåningen inretts för Campus Varberg.

Beskrivning

Läge och omgivning

Tullkammaren är belägen i förlängningen av Sjöallén i den äldsta, södra delen av hamnen. I nordväst, framför byggnaden, ligger hamnbassängen och piren med vågbrytare och gästhamn. Byggnaden omges närmast av två andra karaktärsbyggnader; Börjessonska stenmagasinet och Kallbadhuset. I söder möter vallgraven och promenaden upp mot fästningen. Tillsammans utgör bebyggelsen och hamnmiljön i denna del en för Varberg oersättlig och särpräglad komposition. I nordost på andra sidan Sjöallén ligger sedan tidigt 00-tal Campus Varbergs bebyggelse.

Vy från nordost med hamnbassängen närmast och Börjessonska magasinet t v. I bakgrunden skymtar fästningen på höjden. April 2017

Exteriör

Byggnaden är uppförd på en sockel av krysshamrad granit. Fasaderna är av gult tegel, enligt uppgift från Jylland, med dekorativa inslag av rött tegel. Fasaderna mot sydväst och gaveln mot sydost är slammade i gråbeige puts, förutom dekoren vid takfoten samt det på 1920-talet

tillbyggda mittpartiet i rött tegel. Den centrala frontespisen avslutas med ett spetsigt gavelparti med karakteristiska kreneleringar i rött tegel och däremellan en urtavla. På krönet sitter en förgylld krona med ankare och ett "T".

Fönsteröppningarna har rundbågeform förutom mittpartiet mot sydväst som har öppningar med segmentform. Fönstren, vilka bytts flera gånger, är av korsposttyp, utåtgående och tvålufts med en tvärgående spröjs. Sydvästra mittpartiet har trelufts-fönster. Fönsterbågar och karm är av trä (ek) och målade i rött. Entrédörren är en pardörr med tre speglar i varje blad där den övre är galsad. Över entrén har under senare tid ett plåtklätt skärmtak byggts.

Huvudbyggnadens sadeltak liksom flyglarnas kuverttak är täckta med rödlackerad bandplåt. Under 2017 har nya takkupor uppförts. Dessa har branta sadeltak och spetsiga fönster, av samma konstruktion som övriga fönster. Pånocken är en bevarad skorsten i gult tegel samt en plåtinklädd dito. Mot söder har nyligen en ventilationsskorsten tillkommit.

Tullhuset, maj 2017. De nya takkuporna ansluter väl till arkitekturen.

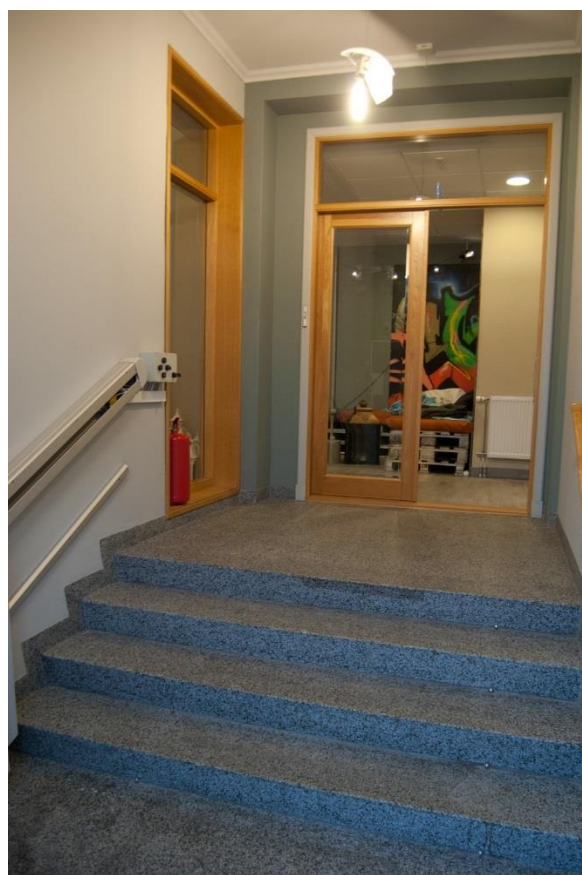
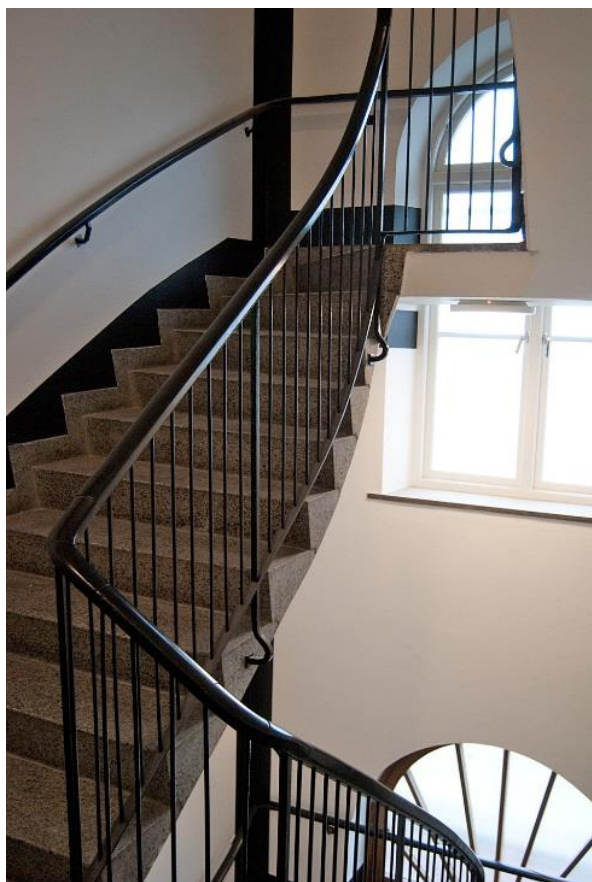
Fasaderna mot sydväst.

Interiör

Det centrala trapphuset ligger i anslutning till entrépartiet. Trappspindeln är i gjuten i betong med terazzobeläggning ("cementmosaik") och har handledare i svart smide respektive svart lackerat trä. Samma trapptyp återfinns i östra flygelbyggnaden, men med handledare i lackad björk. Interiören är genomgående moderniserad och förändrad från 1940- och 50-talet fram till nutid. Nästan alla rum och ytor präglas av renoveringar gjorda under de senaste 20-30 åren. Lokalerna har således sänkta tak, laminatgolv, släta lackerade lister och dörrar, gladsade lättväggar etc.

Ett undantag från denna generella bild utgör delar av plan 2 där Hamnkontoret och föreningen Flottans män idag huserar. Den ursprungliga planlösningen framträder här (trots det flyttade trapphuset!) genom några sedan byggnadstiden intakta rumsvolymer. I den nordvästra delen finns även bevarade snickerier i form av dörrar, foder och lister vilka av utseende och utförande att döma troligen är från byggnadstiden, dvs. 1880-tal.

Till äldre värdefull fast interiör, dock ej ursprunglig, hör fönsterbänkarna i brun slipadkalksten, vilka finns genomgående i huset samt även parkettgolv på plan 2. Härtill finns äldre en radiator, troligen från 1920-talet, på plan 2. De runda pelare som idag återfinns i sydöstra flygeln kan möjligen delvis vara ursprungliga, men står ej på ursprunglig plats.

Trapphusen är från ombyggnaden 1950.

Interiör från sydöstra flygeln efter senaste ombyggnaden till banklokal. Rummet var ursprungligen packhus. Här fanns bl a ett antal bärande gjutjärnspelare, vilka senare byggdes in. Pelarna på bilden är dock troligen en rekonstruktion.

Fönsterbänkarna i brun kalksten är troligen tillkomna vid omgestaltningen ca 1950.

Till vänster och ovan: Interiörbilder från plan 1.

Kulturhistoriskt värde

Skyddsstatus

Tullhuset är bedömd som bevarandeklass A, "byggnadsminnesklass", i Bebyggelseinventeringen (2009). Den sammanfattande beskrivningen av klass A lyder: "Objektsvärde. Nationellt intresse. Omistlig. Skyddas genom PBL 8:13–14 § och 4:16 § (förvanskingsförbud, underhållskrav, rivningsförbud) eller som byggnadsminne enligt Kulturminneslagen."

Enligt *Stadens karaktärer* (2012) ingår Tullhuset "i ett stråk av viktiga kulturhistoriskt värdefulla byggnadsverk", vilka tillsammans bildar "en av Varberg kulturhistoriska absoluta värdekärnor."

Byggnaden är idag ej skyddad i plan. Gällande detaljplan över hamnområdet (13-VAR-PEV54) är från 1953 och anger endast att byggnaden ingår i område för hamnändamål.

Kulturhistorisk värdebeskrivning

Tullhuset är ett starkt karakteristiskt byggnadsverk för Varbergs hamn och dess verksamhet sedan över 130 år. Byggnadens strategiska placering och kraftfulla utformning speglar dess centrala betydelse för samhället vid uppförandet. Som tullhus har det ända fram till 2000-talet haft en viktig funktion för in- och utrikes handel. Byggnadens kulturhistoriska värde är främst knuten till exteriören. Följande genomgång, som utgår från Unnerbäcks metod, beskriver kortfattat de viktigaste värdekriterierna.

Samhällshistoriskt värde. Byggnaden är en historisk exponent för tullverksamheten, såsom en central institution för Varberg såväl som svenska staten. Det speglar den ökande handeln under 1800-talet liksom även dess hinder. Uppförandet av tullhuset var ett prestigeprojekt för staden. Stadsfullmäktiges protokoll ger en god inblick i byggprocessen och tidens kommunala beslutsfattande.

Byggnadshistoriskt värde. Tullhuset är ett uttryck för 1880-talets expansiva byggverksamhet och konstruktionslösningar. Det gula teglet från Jylland visar på de nära kontakterna med Danmark.

Arkitekturhistoriskt värde. Tullhuset är ett mycket välbevarat exempel på 1800-talets historicism. Den medeltidsinspirerade tegelarkitekturen blev vanlig på offentliga byggnadsverk under senare delen av 1800-talet i Varberg.

Arkitektoniskt värde. Fasadernas symmetri, de lägre flyglarna, det branta takfallet, materialet; kombinationen gult och rött tegel, hantverket; murad vacker tegelornamentik, ger byggnadens exteriör ett stilsäkert och harmoniskt uttryck.

Miljövärde. Byggnaden är mycket välexponerad, även från havet. Den ingår i ett stråk med kulturhistoriskt värdefulla byggnadsverk – Kallbadhuset, Börjessonska magasinet, hamnmagasinen och fästningen – som bildar en av de främsta kulturhistoriska miljöerna i staden.

Autenticitetsvärde: Byggnaden har exteriört en mycket välbevarad karaktär. Förändringar som skett har i huvudsak gjorts i samklang med byggnadens arkitektur. Invändigt har dock ingreppen varit relativt stora varför autenticitetskriteriet är svagare här.

Identitetsvärde: Byggnaden har bl a stort värde för Varbergs identitet som hamn- och handelsstad.

Pedagogiskt värde: Byggnadens placering vittnar om en hamnanknuten verksamhet. Arkitekturen tyder på en officiell, betydelsefull funktion, vilket även kronan på frontespisen, och klockan, ger uttryck för.

Vykort över hamnen med kallbadhuset och varmbadhuset, tullhuset samt CO Nordbloms kolonialfirma. Bilden tagen mot väster från kraftstationens skorsten. 1910-tal. Hallands kulturhistoriska museum (CD2141).

Förvaltning

För den framtida förvaltningen och utvecklingen av byggnaden är det viktigt att de kulturhistoriska värden som beskrivit ovan vidmakthålls eller i vissa fall förstärks. Dessa värden uppbärs av fysiska strukturer; från stomme, tak och fasad till byggnadsdelar och detaljer.

I samband med förändringar bör antikvarisk sakkunnig inkopplas i tidigt skede. Denne kan då i god tid avgöra om en åtgärd är lämplig ur kulturhistorisk synvinkel eller behöver modifieras/utgå. Oftast går det att finna lösningar som inte påverkar det kulturhistoriska värdet negativt. Utgångspunkten för ett lyckat resultat är den befintliga byggnaden med dess historik, material och uppbyggnad.

Riktlinjer

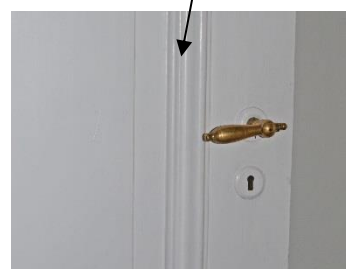
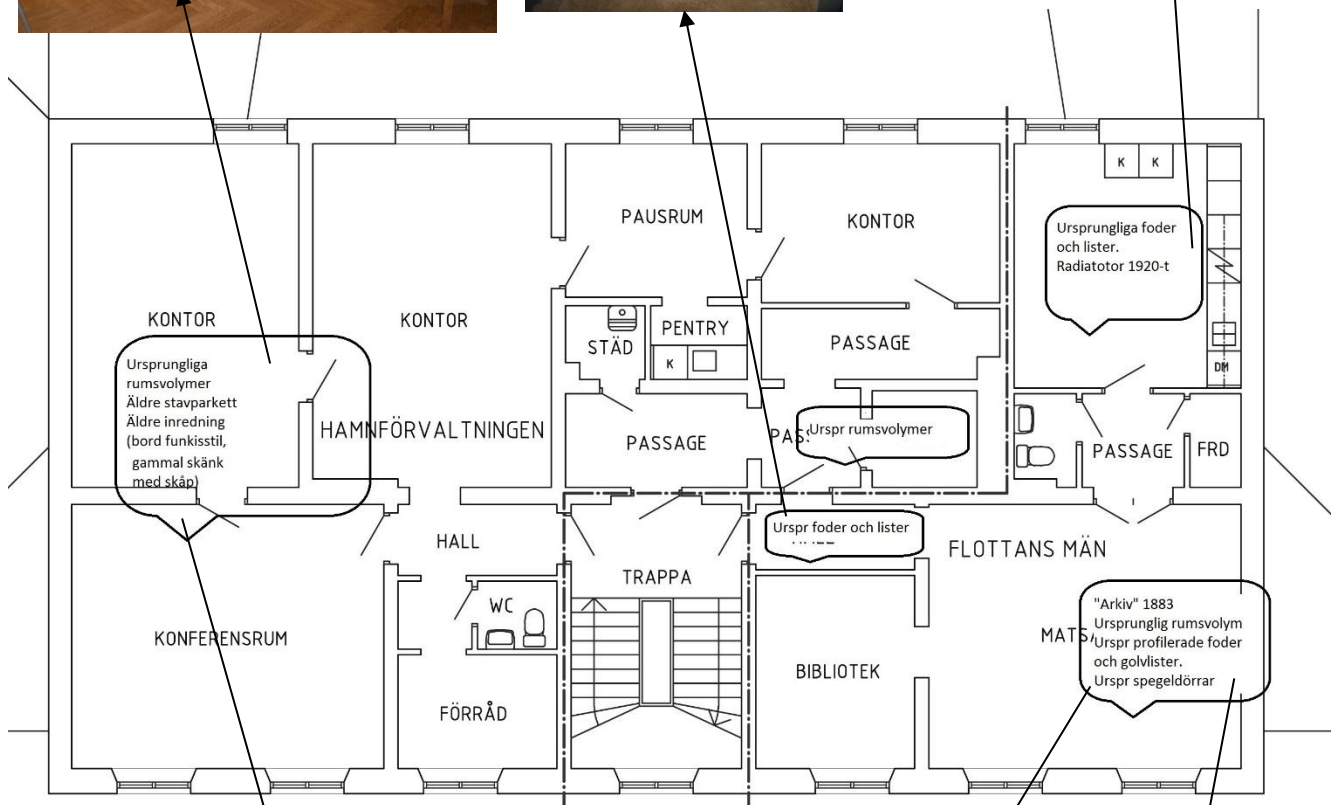
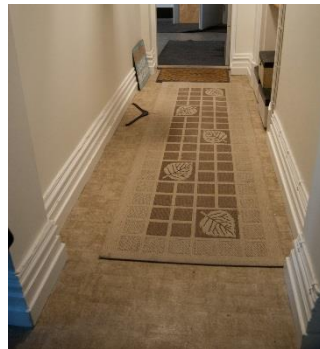
Exteriör

- Byggnadsform; central huvudbyggnad med sammanbyggda lägre flyglar. Tillbyggnad av befintlig volym bör undvikas.
- Takmaterial och takform. Falsad plåt, sadeltak. Vid framtida omläggning bör taket läggas med skivtäckning. Även fotplåt och stuprör bör utformas likt ursprungligt utförande. De påbyggda takkuporna ansluter väl. Ytterligare förändring av taklandskapet bör undvikas.
- Fasadmaterial; kryssharnad granit, rött och gult handslaget tegel respektive puts. Nuvarande material bibehålls för respektive fasad. Omformning av entrépartiet till mer ursprungligt utseende är ett alternativ som kan undersökas.
- Fönstertyper, material och utförande bibehålls. Vid framtida byte kan dock en återgång till spröjsade fönster likt ursprungliga vara ett alternativ.
- Kulören på fönstren liksom plåtaväckning listverk bör ändras till brunröd. Överljusfönster i lackad ek bibehålls.
- Fasaddetaljer; ventiler, klocka, förgylld krona med tullsymbol bevaras.
- Entrédörrar ska vara pardörrar av trä. Vid byte bör återgång till mer ursprungligt utseende övervägas.
- Skärmtaket över huvudentrén tynger arkitekturen och kan med fördel tas bort.

Interiör

- Ursprunglig tegelstomme, takstolar, bjälklag bevaras i största möjliga utsträckning.
- Nuvarande trapphus från ca 1950 ger ett enkelt men stilfullt intryck med fina detaljer i form av räcke och handledare vilka bör bevaras om trapphuset behålls. Ur kulturhistorisk synvinkel finns dock inget absolut krav att detta bibehålls i sitt nuvarande läge. Vid en eventuell flytt bör en återgång till ursprunglig placering undersökas.
- Fönsterbänkar i kalksten bevaras.
- Ursprungliga rumsvolymer, spegeldörrar, profilerade foder, golvlister mm på plan 2, bör bevaras i största möjliga utsträckning.

Värdefulla interiörer och detaljer plan 2

Källor

Någon fullständig arkiv- och källgenomgång har ej gjorts inom detta projekt. Ytterligare arkivmaterial kan t ex finnas i Landsarkivet i Lund där Varbergs tullkammarers arkiv förvaras.

Arkiv

Lokalhistorisk databas	<i>Renskrivna stadsfullmäktigeprotokoll 1863-1951, Varbergs stad.</i>
Tullmyndigheten i Varberg/ Hallands Kulturhistoriska Museum	<i>"Varbergstullen 350 år, 1646-1996" (kort historik, fotostatkopier), ritningar, inventarieförteckningar mm. Äldre fotografier.</i>
Varbergs kommun, Kommunarkivet	<i>Originalritningar mm t o m ca 1950.</i>
Varbergs kommun, Hamn- och gatuförvaltningen	<i>Äldre fotografier mm.</i>

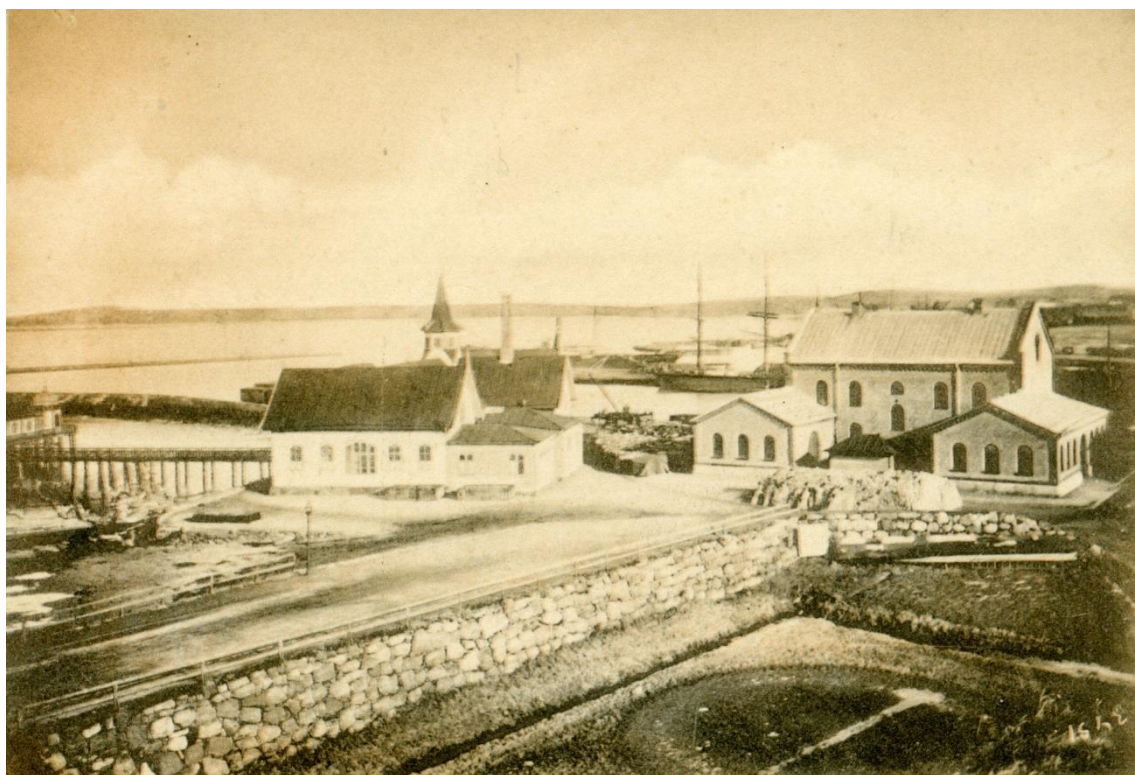
Tryckta källor

Jern, Henrik	<i>Känt och okänt om Varberg. 1989.</i>
Melchers, Snorre, Svensson, Yngve	<i>Varbergs hamn. Bebyggelsemiljö i förvandling. (B-uppsats). 1982.</i>
Varbergskommun/Kulturmiljö Halland	<i>Stadens karaktärer. 2012.</i>
Unnerbäck, Axel	<i>Kulturhistorisk värdering av bebyggelse, 2002.</i>

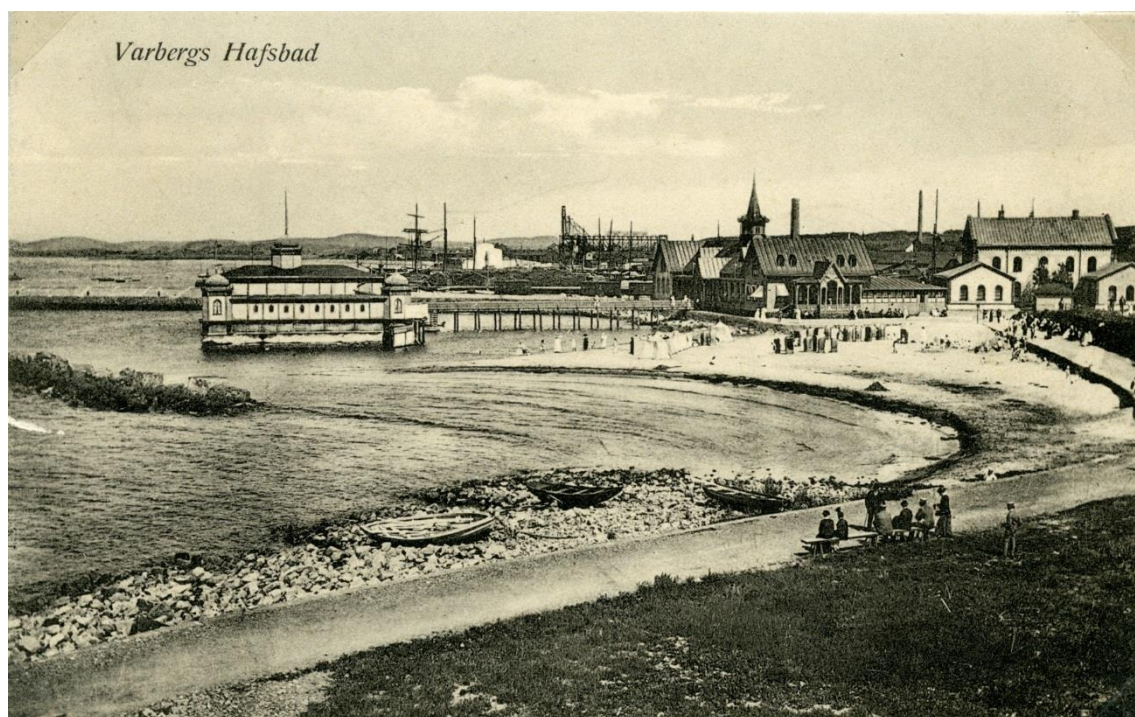
Fotografier

Fotografier av Björn Ahnlund, där ej annat anges. Fotografierna är tagna i digitalt format och förvaras i Kulturmiljö Hallands arkiv, film nr 2017-45 och 2017-46.

Bilaga 1: Äldre fotografier och ritningar

*Utsikt från fästningen ca 1900. Tullhusets gård är ännu ej bebyggd.
Hallands kulturhistoriska museum (F2804).*

*Vy från söder över barnens badstrand 1912 med badhusen och tullhuset. Foto Mathilda Ranch.
Hallands kulturhistoriska museum (F1726).*

*Kvinna med paraply/parasoll utanför
Tullhusets södra del. Foto ca 1900.
Hallands kulturhistoriska museum.*

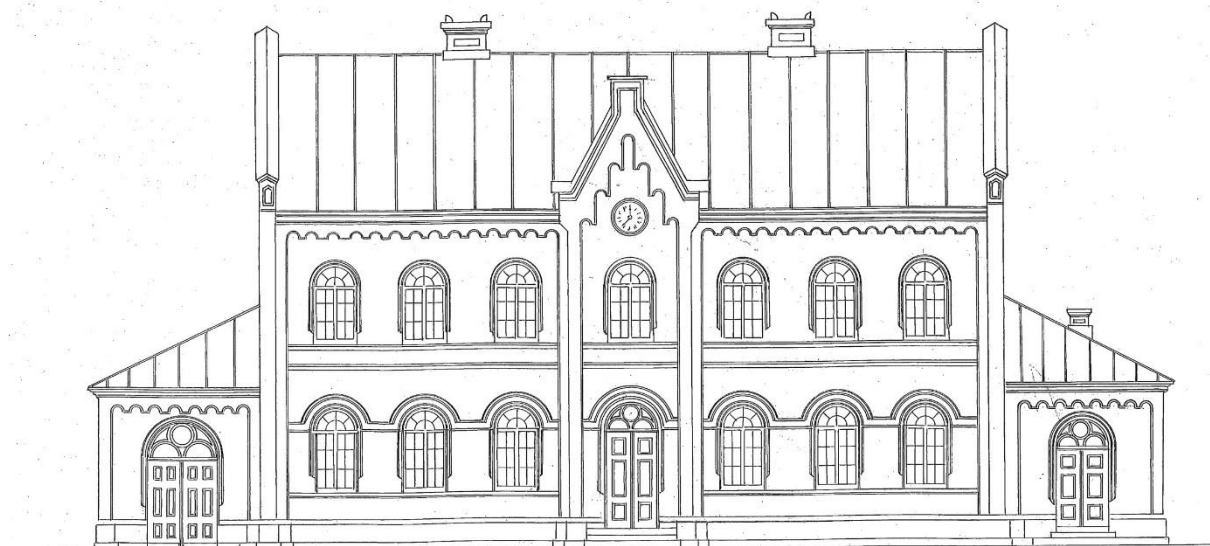

*Tullhuset före den senaste
fasadrenoveringen. Tullver-
kets skylt sitter kvar vid en-
trén. Foto Byggnadsinven-
teringen 2009.*

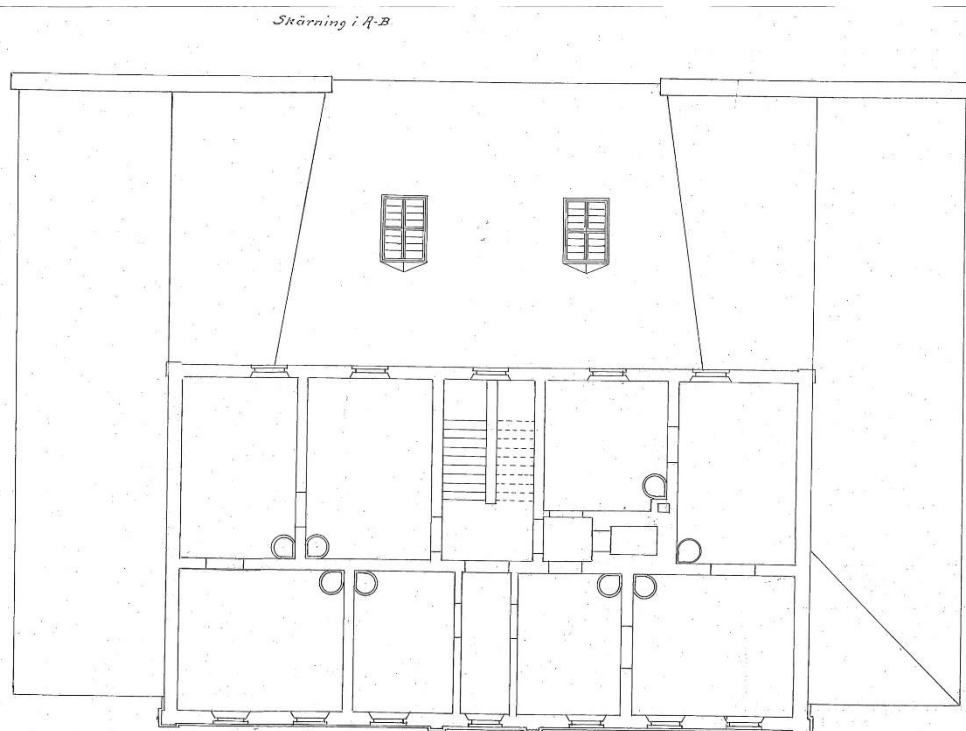
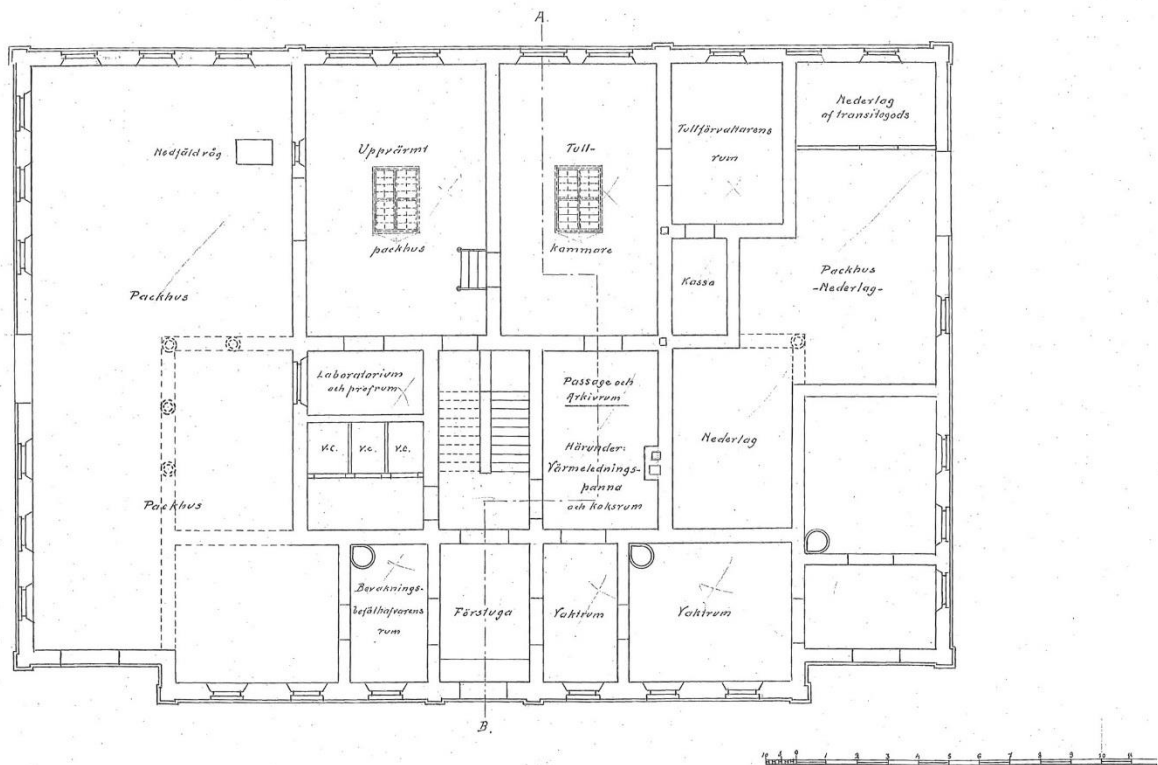
*Vy från söder 2009. De gula
teglet är idag slätputsat.*

Tullkammарbyggoad i Varberg

Skärning i A-B

*Fasad och genomsärning in-
för ombyggnaden c a 1925.*

Planritningar i samband
med ombyggnaden
c a 1925.

Bilaga 2: Inventarieförteckning 1884.

V. M. A. H.
AGG. nr 2530

Verf. Litt. J.
Litt. C.

Förteckning öfver Helsingfors stad ^u ~~Länshögskola~~ uti
hvarjehanda förförvaringslokaler lifvande inventarier.

<u>Sammanfattning</u>	Kronor.
1 skiffpulpit med bygel	50 -
1 soffa	40 -
3 stolar, målade	24 -
1 dokument skiff	25 -
3 förestumarkiser Begagnas af Banken i Rindum	36 -
1 hörlord	3 -
1 simplas bord	3 -
1 lyktan	1 00
1 mindre skrifbord af valnöt	20 -
6 stolar af bok o. l. plånar	30 -
1 soffa " l. (mindre)	25 -
1 ljustornad med lail	15 -
1 tamburepigel	4 -
1 läddack för handlingar	35 -
2 förestumarkiser Begagnas af Banken i Rindum	24 -
1 klädkängor	10 -
1 jernkamin (arkitektur)	45 -
3 spottbänkar	3 50
2 gäststolar	9 -
<u>Rekhuset.</u>	
2 st. leimstolar	120 -
3 " skåp, mindre	20 -
1 " balansvåg, l. (ny)	25 -
1 " skåp, stor (l.)	30 -
1 " l. mindre (gamla)	20 -
7 " viktad i 54 kg	105 -
7 " l. " 20 "	45 50
7 " l. " 10 "	27 50
Transport	
	790 15

Transport			790.15
7. vognlast i sky	i 2.30 kvar		16.10
7. d.	2.5	1.10	7.70
12. d.	1.5	0.80	9.60
6. d.	5.5	2.25	13.50
6. d.	2.5	0.95	5.70
12. d.	1.5	0.65	7.80
6. d.	50 gr.	0.45	2.70
4. d.	20.5	0.40	1.60
4. d.	10.5	0.30	1.20
4. d.	5.5	0.20	1.20
4. d.	2.5	0.25	1.00
4. d.	1.5	0.25	1.00
2. mættelighed i 1 meter			5.00
4. vognlast af bød			5.00
4. hængslen af gær (garnet)			3.00
2. skrudskjerner d.	d.		2.50
1. korrvin med bær	d.		1.00
1. hammer	d.		7.50
1. tang	d.		7.50
5. nøjler	d.		5.00
1. skel	(ny)		3.50
1. korrvin med bær og skudskjerner (ny)			2.50
1. færdig præst			1.25
1. bøjel	(ny)		3.00
1. gær	(d)		2.00
2. hammer	(d)		3.00
1. jernst			3.00

Facilitationslokalen.

1. soffa		15.00
1. mættelighed		10.00
1. simpel d.		5.00
1. skab		5.00
1. mættelighed		15.00
4. hængslen af bød		6.00
3. skab d. hængslen af bød		1.50
Transport		955.00

2. chiselning		
1. kammod med töluker	Report	988 00
1. ringpressel		
2. rullgardiner, färga utan virke färras 4		
1. kamin, äldr	färras 4	10 -

Öscatorn gånliga i packhuset Lervise, dels
mässing- och järnlådor af för tuckammars rummet
skulden mässing och specifika förteckning, uppräntad
af Herr A. P. Kungström den 31 december 1887.

54 10

Facktrummet

1 kistoch med matrass		9 -
4 stolar		8 -
1 bord		3 -
1 kornst med bord		1 -
1 kung af stål		1 00
1 spundknif		1 -
1 kammod samt 1 rejel		2 50

Summa Kammars 1043 10

Harberg tuckammars den 25 April 1888.

J. Lindgren

Öfverståendes inventaris förteckning gällande öfver för år 1888
Harbergs tuckammars den 3. april 1888.

J. Lindgren

Bilaga 3: Kostnadsberäkning. Bilagor till stadsfullmäktiges protokoll 14/1882.

[BILAGA 11]

§ 13. protok d. 14/2 82.

Till

Herrar Stadsfullmäktige i Warberg. Sedan Stadsfullmäktige, förmedelst beslutden 24. sistlidne Oktober, godkänt den af Drätselkammaren, bland andre på olika sättutarbetade, projecterade förslagsritningen N:o 3 till ny Tullkammarebyggnad vid hamnen, att ligga till grund för en ny ritning, hvilken kunde af Generaltullstyrelsen godkännas, samt Stadsfullmäktige beslutat, dels att takbetäckningen bör verkställas med den för ändamålet tjenligaste metall, dels att kostnaden för byggnadens uppförande och inredning ej finge öfverstiga 40,000: kronor, äfvensom att Drätselkammaren, sedan ritningen blifvit af Generaltullstyrelsen och stadens Byggnads Nämnd godkänd, egde att gå i författning med entreprenadauktions kungörande och hållande, så har Drätselkammaren låtit upprätta ny ritning och nytt kostnadsförslag men då kostnadsförslagssumman, till följd af föreskriften "att takbetäckningen skall vara af för ändamålet tjenligaste metall", och icke af asphalt takpapp som Drätselkammaren föreslagit, har densamma icke kunnat nedtvingas till lägre belopp än 41,000: kronor.

Med öfverlemnande af berörde ritning och kostnadsförslag får Drätselkammaren anhålla, dels att stadsfullmäktige, med ändring af ofvannämnda beslut, ville godkänna kostnadsförslagssumman 41000: kronor, dels att Stadsfullmäktige ville, för vinnande af godkännande, ritningen till General Tullstyrelsen insända.

Warberg den 13. Februari 1882.

På Drätselkammarens vägnar:

J. Johnson

J; Strömberg

[BILAGA 12]

§ 13. Protok. d. 14/2 1882

Kostnadsförslag

Öfver Tullkammarbyggnaden i Warberg.

Planerings och Grundläggningsarbeten:

Planering af byggnadsplatsen	100:00
30 kub. stgr jordschacktning á 5.00	150:00
20 kub stgr sten till grunden inclusive läggning á 40.00	800:00
420 fot sockel af groftuktad granit à 2.00.	840:00
Isoleringsskift af asfalt eller asfaltpapp 1000 qv. Fot à 0.06	60:00

Murarearbete		
7000 stycken facadtegel af hårdbränd		
Röd och gul sten à 0.30	2100:00	
35000 stycken tegel till		
väggar, hvalf, kassahvalf m.m. à 0.25	8750:00	
Arbetslön för utvändig fogstrykning	300:00	
Arbetslön för invändig		
puts å väggar, listverk		
samt gipsade tak	1050:00	
Beröringsattiralj	300:00	
2:ne utvändiga stentrappor	200:00	
2:ne invändiga trappor	150:00	
Till murningsarbetet åtgår:		
12 tunnor Cement à 8.00	96:00	
500 tunnor osläckt kalk		
à 4.00	2000:00	
3500 tunnor Sand á 0.10	350:00	
I tunnpackhuset, underlag och Entrée		
lägges 3600 qv. fat betongolf á 0.20	720:00	
Murarearbetslön	3000:00	
Taktäckning		
7500 qv. fat plåttak		
med galvaniserad jernplåt á 0.30	2500:00	
7500 qv. fat brädunderlag á 0.04	300:00	
12 st takfönster á 7.00	84:00	
Timmerarbete:"[tum]		
800 fot 6"*9" "6*10" golfbjelkar á 0.30	240:00	
2400 fot 6"*9" 6"*10" golfbjelkar á 0.25	600:00	
1400 qv. fot 2" plankgolf á 0.30	420:00	
1400 qv. fot trossning á 0,08	112:00	
2800 qv. fot 1 1/2" plankgolf á 0.25	700:00	
5700 qv. fot trossning á 0.08	456:00	
5700 qv. fot förkalkning á 0.05	285:00	
2800 qv. fot 1 1/4" golf å vinden á 0,20	560:00	
700 qv. fot brädbeklädnad		
i tullförvaltarens rum á 0.20	140:00	
1900 fot 5"*7" bjelkar till		
takstolar á 0.20	380:00	
34 st takstolar med jernstag		
öfver tullpackhus och nederlag		
incl. arbete á 50.00.....	1700:00	
Timmermansaflöning	600:00	
Jernarbete		
2:ne invändiga gjutjerns-		
trappor incl. uppsättning	275:00	
9 st konsoler af gjutjern		
incl arbete á 70.00	630:00	
90 fot I balkar á 30 á		
35 skålpund per fot á 4.00	360:00	
Jerndörr till kassahvalf	25:00	
Jernmakaren	50:00	

Snickarearbete:

2:ne ytterdeuxbattants dörrar med glas, beslag etc á 80.00	160:00	
1 stycke 7 fots port etc á 150.00	150:00	
4 st 10 fots portar á 200.00	800:00	
1 enkel ytterdörr	40:00	
9 st fenster inclusive glas beslag samt invändiga luckor á 50	450:00	
13 st fenster med glas och beslag á 35.00	455:00	
13 stycken fenster med jernbågar incl glas f beslag á 40:00	520:00	
9 st deuxbattants dörrar á 40.00	360:00	
13 st enkla dörrar á 25.00	325:00	
rundt fenster vid trappuppgång	10:00	
Fotlister till rummen	150:00	
trappa till vinden från 1:sta våningen	150:00	
Spik och beslag	200:00	
Snickarearbetslön	500:00	

Kakelugnsmakarearbete:

5 st kakelugnar á 70.00	350:00	
6 st kakelugnar á 80.00	480:00	
2 st kaminer á 25.00	50:00	

Målning af allt trävirke i olja, packhus och expeditiionslokaler med
vattenfärg i coulörer, tullkammaren och hamnkontor tapetserade, för-
stugor och Entrée, trappuppgång i vattenfärg,
allt med prydliga färger och enligt gifna före-
skrifter

1550:00

Extra arbeten:

Water Closete samt vedbod å gårdsplanen	400:00	
248 fot stuprännor á 0.50	124:00	542:00
För tillsyn, ställningar arbetsmateriel, oförutsedda utgifter m.m tillägges Kr		2643:00
Summa Summarum Kronor		41000:00

Kr 41000.00

Warberg den 24/1 1882

Henrik Holmberg

Arbetschef för Warbergs stads arbeten.

KULTURMILJÖ
HALLAND

Postadress: Bastionsgatan 3 | 302 43 Halmstad | Tel: 035-19 26 00
E-post: kansli@kulturmiljohalland.se | Hemsida: www.kulturmiljohalland.se